

فصل ۶

نفت و گاز

۶- نفت و گاز

مقدمه:

در این فصل آمار و اطلاعات مربوط به انواع فرآورده‌های نفت و گاز ارائه شده است. اطلاعات مربوط به سایر انواع انرژی (هسته‌ای، خورشیدی، نیروی باد و ...) چون هنوز استفاده از آنها در این استان متداول نشده است، وجود ندارد.

نفت به عنوان یکی از مهمترین انواع انرژی از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای در اقتصاد کشور برخوردار می‌باشد. اولین چاه نفتی در سال ۱۲۷۸ هجری شمسی در مسجد سلیمان با نتیجه مطلوب، حفر شد و از همین زمان بود که فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز گردید. چند دهه اخیر پس از آغاز فعالیت صنعت نفت، سازمان آن نیز همگام با تاسیسات فنی و عملیاتی گسترش یافت و امروزه در قالب تشکیلاتی عظیم با نام (وزارت نفت) هدایت کلیه عملیات مربوط به صنعت نفت کشور را در بخش‌های نفت، گاز و پتروشیمی بر عهده دارد. علاوه بر نفت، ایران با دارا بودن بیش از بیست هزار میلیارد فوت مکعب گاز قابل استحصال در ذخایر ثبت شده، بین کشورهای دارای گاز جهان در مقام دوم قرار دارد. شرکت ملی گاز ایران در اسفندماه ۱۳۴۴ هجری شمسی تاسیس شد. این شرکت یکی از شرکتهای تابع وزارت نفت است که مسئولیت اداره کلیه امور مربوط به جمع‌آوری، پالایش، انتقال و فروش گاز طبیعی را بر عهده دارد. آمار و اطلاعات این فصل توسط شرکتهای تابع وزارت نفت در استان و شرکت ملی گاز استان به روش ثبتی جمع‌آوری شده و ارائه گردیده است.

تعاریف و مفاهیم بکار رفته در این فصل به شرح زیر است:

بنزین: آمیزه‌ای از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره، با نسبت‌های متفاوت است که برای افزایش درجه آرام سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

نفت سفید: برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی سازنده سوخت جت است.

نفت گاز: فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید بدست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی، صنعتی و وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی بکار می‌رود.

نفت کوره: از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه بدست می‌آید و یکی از سوخته‌های عمده کشتی‌ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق بشمار می‌رود.

۶ - نفت و گاز - سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲

گاز مایع: مخلوطی از گازهای پروپان و بوتان می باشد که تحت شرایطی مشخص (فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند به اینچ مربع) به صورت مایع در می آید.

گاز طبیعی: گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می گویند.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود، انشعاب اطلاق می گردد.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز طبیعی پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه در دفتر پذیرش، اشتراک ثبت و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف کننده: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

گزیده اطلاعات

مصرف بنزین در سال ۱۳۹۲ در استان همدان با ۵ درصد افزایش برای دومین سال متوالی روند رو به رشد خود را ادامه داده است .

تقریباً ۶۲ درصد بنزین در دو شهرستان همدان (۴۵ درصد)^۱ و ملایر (۱۷ درصد) مصرف شده است و شهرستان های نهاوند (۸ درصد)، بهار (۷ درصد)، کبودرآهنگ (۷ درصد)، رزن (۶ درصد)، اسدآباد (۵ درصد) و تویسرکان (۴ درصد) در رده های بعدی مصرف قرار دارند.

پس از دو سال کاهش مصرف گاز طبیعی (۱۳۹۱ - ۱۳۹۰)، این روند تغییر کرده و با ۱۰ درصد افزایش به ۲۴۳۲ میلیون متر مکعب رسیده است.

بیشترین حجم مصرف این گاز در شهرستان های همدان (۳۶ درصد) و ملایر (۱۳ درصد) و کمترین حجم مصرف گاز طبیعی در شهرستان فامنین بوده است.

۱ آمار شهرستان فامنین در شهرستان همدان مستتر می باشد.

سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲

۶ - نفت و گاز

۱-۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی

(هزار لیتر)

نفت گاز	نفت سفید	بنزین	سوختهای هواپیما	گاز مایع (تن)	سال و شهرستان
۵۳۹۸۳۵	۳۵۱۳۹۱	۱۸۶۸۶۷	-	۳۸۴۰۱	 ۱۳۷۵
۵۴۵۷۸۲	۲۲۵۹۸۹	۲۲۶۴۳۰	۱۶۷۳۶	۳۷۷۰۵	 ۱۳۸۰
۶۰۸۲۳۳	۲۰۴۷۳۵	۴۸۰۲۲۴	۱۱۴۰۷	۴۳۰۲۸	 ۱۳۸۵
۶۲۵۹۴۶	۱۶۳۹۸۱	۴۲۵۶۲۲	۱۱۰۵۵	۴۲۱۸۲	 ۱۳۸۸
۶۲۲۱۲۲	۱۱۸۲۲۶	۳۸۸۵۶۱	۱۰۷۳۴	۴۳۲۱۲	 ۱۳۸۹
۵۹۱۳۶۲	۱۰۷۲۷۷	۳۷۹۲۷۱	۹۵۵۸	۳۷۱۷۳	 ۱۳۹۰
۵۵۹۴۲۲	۱۳۵۷۶۹	۴۱۵۹۴۹	۱۰۴۰۷	۳۵۷۰۷	 ۱۳۹۱ ^(۳)
۵۸۱۹۲۲	۷۰۱۹۸	۴۳۷۸۶۰	۷۷۹۶	۳۲۱۱۷	 ۱۳۹۲
۴۳۶۲۶	۶۲۴۳	۲۱۷۲۲	۰	۳۳۱۸	 اسدآباد
۸۲۶۵۱	۱۲۵۸۹	۳۴۷۶۴	۰	۲۹۹۳	 بهار
۱۸۵۳۶	۳۸۵۷	۱۹۶۳۲	۰	۱۳۷۴	 تویسرکان
۷۱۱۵۸	۳۸۰۷	۲۴۳۵۰	۰	۳۰۶۲	 رزن
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	 فامنین ^(۴)
۷۶۰۳۵	۲۱۱۶۷	۲۹۷۹۱	۷۷۹۶	۳۳۳۴	 کیودرآهنگ
۸۳۹۷۴	۴۸۸۲	۷۳۵۱۳	۰	۵۱۵۹	 ملایر
۳۶۳۸۳	۷۰۴۹	۳۶۰۳۷	۰	۴۹۹۹	 نهاوند
۱۶۹۵۵۹	۱۰۶۰۴	۱۹۸۰۵۱	۰	۷۸۷۸	 همدان

۶- نفت و گاز ————— سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲

۱-۶- مصرف انواع فرآورده های نفتی (دنباله)

(هزار لیتر)

سال و شهرستان	نفت کوره	روغنهای موتور صنعتی ^(۱)	قیر (تن)	سایر فرآورده ها
۱۳۷۵	۱۵۲۹۹۸	-	-	-
۱۳۸۰	۴۸۳۵۲۷	۴۵۸۱	۸۴۸۷۷	-
۱۳۸۵	۳۵۸۳۹۴	-	-	۰
۱۳۸۸	۸۱۵۶۴۸	-	-	۰
۱۳۸۹	۶۵۴۶۹۰	-	-	۰
۱۳۹۰	۷۴۴۷۴۶	-	-	۰
۱۳۹۱	۷۳۴۵۳۴	-	-	۷۵۳
۱۳۹۲	۷۹۱۰۸۷	-	-	۱۰۰۷
اسدآباد	۱۰۴۰۰۰	-	-	۰
بهار	۳۹۳۰	-	-	۳۹
تویسرکان	۴۴۶	-	-	۰
رزن	۳۷۸۷۱	-	-	۰
فامنین ^(۴)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
کبودرآهنگ	۱۷۶۸	-	-	۰
ملایر	۱۰۴۹	-	-	۹۶۸
نهاد	۱۴۳۳۳	-	-	۰
همدان	۶۲۷۷۰۰	-	-	۰

(۱) توزیع فرآورده های روغن و قیر در اختیار بخش خصوصی می باشد.

(۲) آمار ارائه شده شرکت بر اساس نواحی ۸ گانه می باشد و بر همین اساس آمار شهرستان فامنین در شهرستان همدان مستتر می باشد.

(۳) آمار سال ۱۳۹۱ توسط سازمان مربوط اصلاح شده است.

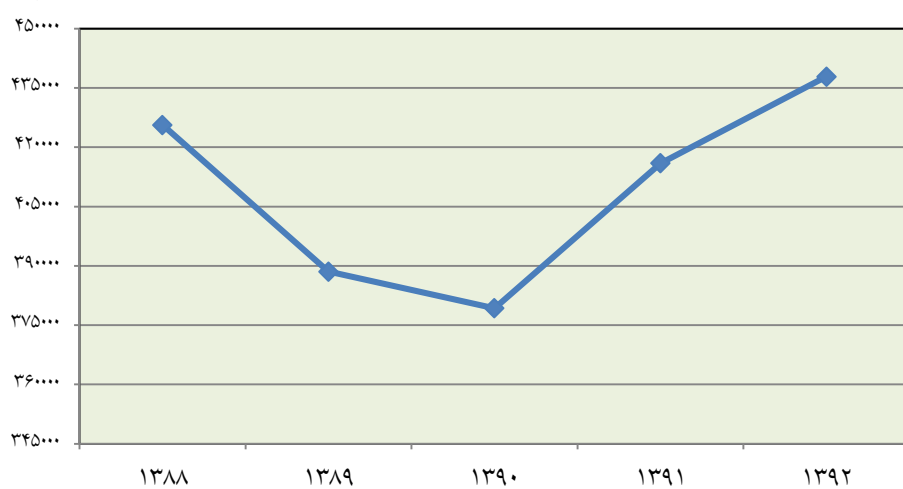
(۴) اطلاعات شهرستان های فامنین و همدان قابل تفکیک نمی باشد.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه همدان.

سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲ ————— ۶ - نفت و گاز

۱-۶- مصرف بنزین

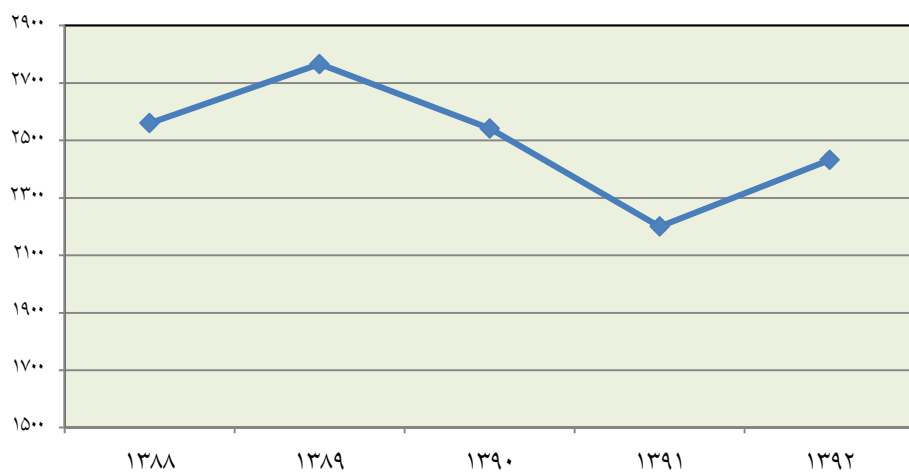
(هزارلیتر)

منبع: جدول ۱-۶

۲-۶- مصرف گاز طبیعی

(میلیون مترمکعب)

منبع: جدول ۳-۶

۶ - نفت و گاز _____ سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه			مخازن سوختی		سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	ظرفیت (لیتر)	تعداد	
۷	۴	۱۱	۱۸۸۲۰۰۰۰	۱۰۲۱	 ۱۳۷۵
۱۹	۴	۲۳	۱۹۱۹۰۰۰۰	۱۱۱۶	 ۱۳۸۰
۳۴	۴	۳۸	۲۰۸۱۲۰۰۰	۱۱۲۴	 ۱۳۸۵
۵۴	۴	۵۸	۲۳۶۱۲۰۰۰	۱۱۸۴	 ۱۳۸۸
۵۹	۴	۶۳	۲۴۴۲۲۰۰۰	۱۲۰۲	 ۱۳۸۹
۶۱	۴	۶۵	۲۴۵۵۷۰۰۰	۱۲۰۵	 ۱۳۹۰
۶۶	۷	۷۰	۲۸۶۴۹۰۰۰	۱۲۹۱	 ۱۳۹۱
۶۸	۴	۷۲	۲۵۴۳۵۸۰۰	۱۰۷۲	 ۱۳۹۲
۴	۰	۴	۱۷۳۴۰۰۰	۷۳	 اسدآباد
۶	۰	۶	۳۶۶۸۰۰۰	۱۴۲	 بهار
۳	۰	۳	۱۲۸۲۸۰۰	۶۰	 تویسرکان
۶	۰	۶	۴۳۵۰۰۰۰	۲۲۱	 رزن
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	 فامنین ^(۱)
۱۱	۰	۱۱	۵۴۱۴۰۰۰	۲۸۱	 کیودرآهنگ
۱۳	۱	۱۴	۴۲۶۴۰۰۰	۱۷۰	 ملایر
۶	۰	۶	۱۸۷۲۰۰۰	۶۱	 نهاوند
۱۹	۳	۲۲	۲۸۵۱۰۰۰	۶۴	 همدان

سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲ _____ ۶ - نفت و گاز

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختنی (دنباله)

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ			سال و شهرستان
	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	
۹۴۱	۳۴	۶۴	۷۹	 ۱۳۷۵
۹۰۶	۴۱	۹۷	۱۱۳	 ۱۳۸۰
۸۷۶	۲۰	۱۰۹	۲۱۶	 ۱۳۸۵
۸۷۶	۱۳	۱۶۱	۴۳۶	 ۱۳۸۸
۸۷۶	۱۳	۱۸۱	۴۷۸	 ۱۳۸۹
۸۷۶	۸	۲۲۶	۴۷۸	 ۱۳۹۰
۶۱۷	-	۱۸۸	۴۸۱	 ۱۳۹۱
۳۹۳	۱	۱۷۹	۴۲۰	 ۱۳۹۲
۵۱	-	۱۲	۳۵	 اسدآباد
۵۶	-	۱۶	۱۶	 بهار
۲۰	-	۶	۱۱	 تویسرکان
۶	-	۲۰	۳۴	 رزن
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	 فامنین ^(۱)
۱۰۰	-	۲۵	۲۹	 کبودرآهنگ
۱۸	-	۳۴	۶۰	 ملایر
۴۳	۱	۱۴	۴۲	 نهاوند
۹۹	-	۵۲	۱۹۳	 همدان

(۱) اطلاعات شهرستانهای فامنین و همدان قابل تفکیک نمی باشد.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآوردههای نفتی ایران منطقه همدان.

۶ - نفت و گاز _____ سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

تعداد انشعاب			تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد شهرهای گاز رسانی شده	سال و شهرستان
صنعتی	خانگی تجاری	جمع			
۱	۸۲۷۱۱	۸۲۷۱۲	-	۱۰	 ۱۳۷۵
۳۲	۱۲۲۹۵۳	۱۲۲۹۸۵	۱۳	۲۰	 ۱۳۸۰
۲۲۹	۱۹۳۵۶۵	۱۹۳۷۹۴	۲۳۶	۲۶	 ۱۳۸۵
۳۴۴	۲۴۰۰۷۵	۲۴۰۴۱۹	۴۶۵	۲۷	 ۱۳۸۸
۳۸۸	۲۵۱۷۲۷	۲۵۲۱۱۵	۵۲۶	۲۷	 ۱۳۸۹
۴۵۷	۲۶۳۶۶۰	۲۶۴۱۱۷	۶۵۲	۲۹	 ۱۳۹۰
۴۷۹	۲۷۷۲۳۳	۲۷۷۷۱۲	۷۲۴	۲۹	 ۱۳۹۱
۵۴۰	۲۸۸۳۵۲	۲۸۸۸۹۲	۷۸۰	۲۹	 ۱۳۹۲
۱۲	۱۸۹۰۵	۱۸۹۱۷	۶۴	۲	 اسدآباد
۱۲۴	۲۴۴۹۱	۲۴۶۱۵	۵۸	۴	 بهار
۱۹	۲۱۳۲۳	۲۱۳۴۲	۸۸	۳	 تویسرکان
۲۰	۲۵۵۴۱	۲۵۵۶۱	۱۱۲	۳	 رزن
۴	۸۷۶۹	۸۷۷۳	۴۳	۱	 فامنین
۴۸	۲۳۸۰۶	۲۳۸۵۴	۷۴	۳	 کبودرآهنگ
۷۳	۵۰۰۹۹	۵۰۱۷۲	۱۴۵	۵	 ملایر
۲۷	۳۰۳۵۲	۳۰۳۷۹	۱۱۶	۴	 نهاوند
۲۱۳	۸۵۰۶۶	۸۵۲۷۹	۸۰	۴	 همدان

سالنامه آماری استان همدان - ۱۳۹۲ _____ ۶ - نفت و گاز

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده			سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	
۱۲۲۷	۷	۲۹۵۸	۸۹۵۵۳	 ۱۳۷۵
۱۶۸۹	۳۰	۵۷۴۴	۱۵۰۴۲۸	 ۱۳۸۰
۲۱۶۱	۱۷۲	۱۳۷۰۸	۲۵۴۵۱۷	 ۱۳۸۵
۲۵۶۰	۲۸۷	۱۸۷۷۳	۳۲۸۸۹۵	 ۱۳۸۸
۲۷۶۶	۳۳۱	۲۱۱۳۵	۳۵۹۲۷۶	 ۱۳۸۹
۲۵۴۲	۷۲۶	۲۲۷۲۵	۳۸۸۳۳۰	 (۱) ۱۳۹۰
۲۲۰۰	۸۵۱	۲۴۷۷۱	۴۲۹۷۵۲	 (۱) ۱۳۹۱
۲۴۳۲	۹۳۹	۲۶۴۷۳	۴۶۲۷۳۸	 (۲) ۱۳۹۲
۸۸/۲۰	۱۳	۱۳۳۷	۲۶۹۶۵	 اسدآباد
۲۱۶/۹۰	۴۵۳	۱۷۹۲	۳۲۹۳۲	 بهار
۱۲۹/۴۱	۴۷	۱۸۷۱	۳۳۰۴۲	 تویسرکان
۲۸۶/۳۱	۱۲	۱۶۵۴	۲۸۵۷۶	 رزن
۳۶/۶۷	۵	۵۷۰	۱۰۴۲۵	 فامنین
۲۴۰/۹۹	۴۴	۹۵۶	۲۴۶۱۵	 کبودرآهنگ
۳۲۵/۷۸	۱۳۲	۴۴۲۹	۸۳۲۸۳	 ملایر
۲۴۰/۳۰	۴۶	۲۱۲۸	۴۸۶۲۱	 نهاوند
۸۶۷/۴۴	۱۸۷	۱۱۷۳۶	۱۷۴۲۷۹	 همدان

(۱) اطلاعات سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ توسط دستگاه مربوطه اصلاح شده است.

(۲) مصرف نیروگاه در شهرستان کبودرآهنگ و صنایع پراکنده در شهرستان همدان منظور شده است.

توضیحات: (۱) از هر انشعاب گاز ممکن است چند واحد مسکونی، استفاده نماید.

(۲) آمار و ارقام از ابتدای سال بهره‌برداری از گاز تا پایان سال مورد نظر می‌باشد.

مأخذ- شرکت ملی گاز ایران منطقه استان.